

RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR Ning
YANGI O'ZBEKISTON
RIVOJIGA TA'SIRI

Xalqaro ilmiy-amaliy
konferensiyasi to'plami

21 IYUN

2023

**RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING YANGI O'ZBEKISTON
RIVOJIGA TA'SIRI**

**ВЛИЯНИЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА РАЗВИТИЕ
НОВОГО УЗБЕКИСТАНА**

**IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON THE DEVELOPMENT
OF NEW UZBEKISTAN**

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi maqolalar to'plami

JUNE 21, 2023
KOKAND UNIVERSITY

"O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lif tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" O'zbekiston Respublika Prezidentining 5847-sonli Farmonida ko'zda tutilgan vazifalardan biri – ilmiy izlanish yutuklarini amaliyatga joriy etish yo'li bilan fan sohalarini rivojlantirish, ya'ni xalqaro ilmiy hamjamiyatda e'tirof etilishiga xizmat qilishdir. Shu va boshqa tegishli farmonlarda va qarorlarda belgilangan vazifalarini amalga oshirish maqsadida 2023 yil 21-iyun kuni Qo'qon universiteti "Raqamli texnologiyalar va matematika" kafedrasi "Raqamli texnologiyalarning Yangi O'zbekiston rivojiga ta'siri" mavzusidagi xalqaro miqyosida o'tkaziladigan ilmiy-amaliy konferensiyasi maqolalar to'plamini e'lon qiladi

MAS'UL MUHARRIR

Zahidov G'ofurjon Erkinovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

TAHRIRIYAT HAY'ATI

G'ulomov Saidahrор Saidahmedovich – iqtisodiyot fanlari doktori, akademik;

Ahmedov Durbek Qudratillayevich - iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Mahmudov Nosir Mahmudovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Butaboyev Muhammadjon - iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Islamov Anvar Ashirkulovich - iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent;

Ruziev Shohruzbek Ravshan o'g'li - iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Mulaydinov Farxod Murotovich – Qo'qon universiteti, Raqamli texnologiyalar va matematika kafedrasi mudiri

Texnik muharrir – Solidjonov Dilyorjon Zoirjon o'g'li

Ta'lif sifati yangi O'zbekiston taraqqiyotini yanada yuksaltirishning muhim omili / Raqamli texnologiyalarning Yangi O'zbekiston rivojiga ta'siri xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi to'plami. Kokand university, 2023 yil 21 iyun, - «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi» 2023.

© Matn. Mualliflar, 2023.

© Kokand university, 2023.

© «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», original maket, 2023.

No	MAQOLA SARLAVHASI VA MUALLIFLARI	SAHIFASI
1-SHO'BA. DAVLATNING IQTISODIY TARAQQIYOTIDA RAQAMLI TEKNOLOGIYALARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING DOLZARB MUAMMOLARI		
1	FORECASTING GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP) AND GDP GROWTH: AN EXPLORATION OF IMPROVED PREDICTION USING MACHINE LEARNING ALGORITHMS - Azibaev Akhmadkhon Gulomjon ugli	9-14
2	ROLE AND PROBLEMS OF DIGITAL TECHNOLOGY IN SMALL BUSINESS AND ENTREPRENEURSHIP - Kosimov Sardor Dilmurodovich	15-17
3	O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNI TATBIQ QILISH ORQALI XUFYONA IQTISODIYOTNI YUMSHATISH - Usmonova Odinaxon Lazizbek qizi	18-19
4	ADMINISTRATIVE LEGAL REGIME OF THE EMERGENCY SITUATION - Jalilov Ahmadbek Ikromjon ugli	20-26
5	ЗНАЧЕНИЕ ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ В ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЯ - Джалилов Ахмадбек Икромжон угли	27-31
6	DAVLATNING IQTISODIY O`SISHIDA INKLIZIV VA EKSTRAKTIV INSTITUTLARNING O`RNI - Abdullajonov Davronjon Shokirjon o'g'li, Abdullajonova Gulmira Qaxramon qizi	32-35
7	КИЧИК БИЗНЕС ФАОЛИЯТИНИ РАҚАМЛАШТИРИШНИНГ ТАШКИЛИЙ ТИЗИМИ ВА ҲОЗИРГИ ҲОЛАТИ ТАҲЛИЛИ - Рахмонов Нодиржон Рахмонжон ўғли	36-43
8	FUNCTIONAL RELATIONS AND FUNCTIONAL MODELS OF THE PARTICIPANTS OF THE INFORMATION COMMUNICATION MARKET - Butayev Eldorbek Homitjonovich	44-49
9	RAQAMLI IQTISODIYOTDA OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGI MUAMMOLARI VA YECHIMLARI - Mulaydinov Farxod Murotovich, Numonov Fayzulla Nurmuhammadjon o'g'li	50-53
2-SHO'BA. TA'LIM VA TARBIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI TEKNOLOGIYALARINI QO'LLASHNING MUAMMO VA YECHIMLARI		
10	СКВОЗНЫЕ ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИИ МАТЕМАТИКЕ - Агафонов Александр Алексеевич	55-58
11	IMPROVING ENGLISH LISTENING COMPREHENSION THROUGH COMPUTER TECHNOLOGIES TO PRIMARY SCHOOL CHILDREN - Abdullayeva Barno Umidullo qizi	59-60
12	WHY STEM LEARNING IS IMPORTANT IN ENGLISH LEARNING - Ahmadjonova Odina Anvarjon qizi	61-64
13	ZAMONAVIY MAKTAB TA'LIM JARAYONINDA SIMSIZ TARMOQLAR TEKNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH - Yokubjonnov Sardorbek Sobitjon o'gli	65-67
14	THE ROLE OF COMPUTER TECHNOLOGY IN STUDENTS' INDEPENDENT WORK - Nosirova Dilnurabonu Nodir qizi, Mahmudova Iroda Ismoilovna	68-72
15	POTENTIAL PROBLEMS WITH PEER RESPONDING IN EFL WRITING CLASSES - Dilyorjon Solidjonov	73-75
16	BUGUNGI KUNDA TA'LIM TIZIMI VA ZAMONAVIY AXBOROT TEKNOLOGIYALARI - Abdullajonov Davronjon Shokirjon o'g'li, Azimova Niginaxon	76-78
17	MAKTABGACHA TA'LIM TIZIMIDA AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNALOGIYALARINING O'RNI - Abdullajonov Davronjon Shokirjon o'g'li, Murodjonova Ibodatxon Dexqonboy qizi	79-82

**ZAMONAVIY MAKTAB TA'LIM JARAYONINDA SIMSIZ TARMOQLAR TEXNOLOGIYALARIDAN
FOYDALANISH****Yokubjonnov Sardorbek Sobitjon o'gli**

stajyo'r o'qituvchi, Andijon mashinasozlik instituti (O'zbekiston)

Annotatsiya: Ushbu maqolada o'quv jarayonida simsiz tarmoqlardan foydalanish imkoniyatlari ko'rib chiqiladi, bu zamonaviy maktabga o'z imkoniyatlarini sezilarli darajada kengaytirish imkonini beradi. Wi-Fi va Bluetooth texnologiyalarining afzalliklari hamda ularni o'quv jarayonida qo'llash imkoniyatlari bayon etilgan.

Kalit so'zlar: simsiz tarmoqlar, Wi-Fi, Bluetooth, simsiz aloqa, o'quv jarayoni, maktab.

Abstract: This article discusses the possibility of using wireless networks in the educational process, which will allow a modern school to significantly expand its capabilities. The advantages of Wi-Fi and Bluetooth technologies are described, as well as the possibilities of their application in the educational process.

Keywords: media education, mass media, technologies, media training, educational process, school.

Bugungi kunda ta'lif olamida o'quvchilar qisqa vaqt ichida o'rganishi kerak bo'lgan ma'lumotlar hajmi ortib bormoqda. Simsiz tarmoqlar bu jarayonning ajralmas qismiga aylanib, turli axborot resurslaridan tezkor foydalanish va ta'lif jarayoni ishtirokchilari o'rtasidagi muloqotni ta'minlamoqda.

Simsiz tarmoqlar bizning hayot tarzimizda tobora muhim ahamiyat kasb etib bormoqda, chunki ular simlarni o'tkazmasdan kompyuterlar va boshqa elektron qurilmalar o'rtasidagi aloqani ta'minlaydi. Bu odamlarga harakatlanayotganda Internet va boshqa tarmoq resurslariga ulanib qolish imkonini beradi. Ushbu ilmiy maqolada biz simsiz tarmoqlarning usullari va algoritmlarini va ularning zamonaviy dunyodagi rolini ko'rib chiqamiz.

Bugungi kunda turli xil simsiz tarmoqlar mavjud bo'lib Wi-Fi, Bluetooth, Zigbee va boshqalar odamlar orasida kengroq tarqalgan. Har bir tarmoq turi o'ziga xos xususiyatlarga ega va turli sohalarda ishlatalishi mumkin.

Wi-Fi - uylar, ofislar va jamoat joylari ichidagi qurilmalar o'rtasida aloqa qilish uchun ishlataligan simsiz tarmoqlarning eng keng tarqalgan turlaridan biri. Wi-Fi ma'lumotlar tezligini oshirish uchun QPSK, QAM va OFDM kabi signal modulyatsiyasi usullaridan foydalanadi.

Bluetooth - bu qisqa masofalardagi qurilmalar o'rtasida aloqa o'rnatish uchun ishlatiladigan simsiz aloqa texnologiyasi. U minigarnituralar, klaviaturalar va sichqonlar kabi gadjetlarni ularash uchun keng qo'llaniladi.

Zigbee - bu aqlli uy va boshqa ko'plab internet tarmog'iga ulanib ishlovchi qurilmalar uchun ishlatiladigan simsiz aloqa standarti. U kam quvvat sarfini ta'minlaydi va bir vaqtning o'zida o'n minglab qurilmalarni tarmoqqa ularash imkoniyatini beradi.

Shunday qilib, simsiz tarmoqlar kundalik hayotimizda muhim rol o'ynaydi. Wi-Fi, Bluetooth va Zigbee kabi simsiz tarmoqlarning har xil turlari qurilmalar o'rtasidagi aloqani faollashtirish uchun turli usullar va algoritmlardan foydalanadi. Texnologiya rivojlanishda davom etar ekan, biz yanada ko'proq o'sishni va ma'lumotlarni uzatishning ilg'or usullarini kutishimiz mumkin.

Zamonaviy maktab tez o'zgaruvchan texnologiyalar va jamiyat talablariga moslashish zarurati bilan duch kelmoqda. Hozirgi vaqtida o'quv jarayonida simsiz tarmoqlardan foydalanish tobora ommalashib bormoqda va talabga ega. Bu bilim olish uchun yangi imkoniyatlar yaratish va ta'lim sifatini oshirish imkonini beradi.

Maktablarda simsiz tarmoqlardan foydalanishning asosiy afzalliklaridan biri xavfsizlikdir. Bu shuni anglatadiki, o'quvchilar va o'qituvchilarning ma'lumotlari xavfsiz saqlanadi, chunki simsiz tarmoqlar turli xil xavfsizlik va shifrlash usullaridan foydalanadi.

Simsiz tarmoqlar shuningdek istalgan joyda va istalgan vaqtida ma'lumotlarga kirish imkonini beradi. Maktablarda Wi-Fi tarmog'idan foydalanish o'quvchilar va o'qituvchilarga bilim olish va bir-biri bilan axborot almashish uchun zamonaviy texnologiyalardan foydalanish imkonini beradi. Bu noyob loyihalar yaratish va tadqiqot ishlari uchun yangi g'oyalarni topish imkonini beradi.

Simsiz tarmoqlar o'qituvchilar va talabalarning samaradorligiga ham hissa qo'shami. Talabalar istalgan vaqtida materiallar va topshiriqlardan foydalanishlari mumkin, bu ularga o'z vaqtlaridan unumli foydalanish imkonini beradi. O'qituvchilar esa o'quv jarayonini tezlashtirib, real vaqt rejimida topshiriqlar berishlari va talabalar ishlarni tekshirishlari mumkin.

Simsiz tarmoq texnologiyalaridan foydalanish masofaviy ta'limni tashkil etish imkonini beradi, shunda talabalar dunyoning istalgan nuqtasidan bilim olishlari mumkin. Shu bilan birga, amaliyot shuni ko'rsatadiki, simsiz aloqa texnologiyalariga asoslangan o'quv jarayoni an'anaviy maktab kursiga qaraganda ancha yuqori samaradorlikni ta'minlaydi.

Simsiz tarmoqlarning muhim afzalliklaridan biri bu o'quvchilarga real vaqt rejimida aktual bo'lgan ma'lumotlardan foydalanish imkoniyatini berishdir.

Bundan tashqari, simsiz tarmoqlardan foydalanish turli interaktiv tadbirlar va darslarni, masalan, onlayn testlar, vebinarlar, virtual laboratoriylar va boshqalarni o'tkazish imkonini beradi. Bu o'quvchilarga ma'lumotni yanada samarali o'zlashtirishga yordam beradigan interaktiv va qiziqarli darslarni yaratishga imkoniyatini yaratadi.

Biroq, simsiz tarmoq texnologiyalaridan foydalanish o'zining kamchiliklariga ega. Masalan, Internetga yetarlicha tez va barqaror kirishni ta'minlash har doim ham mumkin emas. Bu talabalar uchun o'qish jarayonida qo'shimcha qiyinchiliklarini keltirib chiqarishi mumkin. Shuningdek masofaviy ta'lim jarayonida pedagoglar bolalarning psixalogiyasi, ruxiyatiga tasir o'tkazishi judaxam murrukabdir.

Xulosa qilib aytish mumkinki, o'quv jarayonida simsiz tarmoqlardan foydalanish o'quv chegaralarini kengaytirish va o'quvchilarning rivojlanishi uchun yangi imkoniyatlar yaratish imkonini beradi. Bu o'qituvchilar va talabalarga tez va samarali o'rganishga yordam beradigan yangi interaktiv ta'lim shakllaridan foydalanish imkonini beradi. Shuning uchun maktablarda simsiz tarmoqlardan foydalanish zamонавиј та'lim tizimining zarurati hisobланади.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. "Technology Integration in Education: A Practical Guide for Teachers" - Liz Kolb
2. "The New Media and Education: A Guide for Teachers and Parents" - Don Leu, Julie Coiro
3. "Digital Technologies in the Classroom: Transforming Traditional Pedagogies for the Digital Age" - Michael Henderson, Geoff Romeo
4. "Mobile Learning: Structures, Agency, Practices" - Norbert Pachler, Ben Bachmair
5. <http://www.ziyonet.uz>
6. <https://www.researchgate.net>